

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-01-02
Miljönämnden

Ärende 8**Åtgärdsplan – Revisionsrapport från Livsmedelsverket**

Dnr: 2016-361

Sammanfattning av ärendet

Livsmedelsverket genomförde den 12 oktober 2016 en revision av Södertälje kommuns livsmedelskontroll, med fokus på området vegetabilier. Livsmedelsverket bedömde att Miljönämnden har ett omfattande och väl fungerande system för livsmedelskontroll och att nämnden i stort uppfyller lagstiftningens krav på offentlig kontroll. Livsmedelsverket anser dock att miljönämnden inte kunde visa att det säkerställdes att alla anläggningar fick den kontrolltid som de betalat för.

En åtgärdsplan har tagits fram som redogör de åtgärder som ska genomföras för att korrigera och förebygga avvikelsen. Åtgärdsplanen ska vara Livsmedelsverket tillhanda senast 31 januari 2017.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2017-01-02
PM 2017-01-02: Åtgärdsplan - livsmedelskontrollen

Ärendet

Livsmedelsverket genomförde den 12 oktober 2016 en revision av Södertälje kommuns livsmedelskontroll, med fokus på området vegetabilier. Livsmedelsverket bedömde att Miljönämnden har ett omfattande och väl fungerande system för livsmedelskontroll och att nämnden i stort uppfyller lagstiftningens krav på offentlig kontroll. Livsmedelsverket anser dock att miljönämnden inte kunde visa att det säkerställdes att alla anläggningar fick den kontrolltid som de betalat för.

En åtgärdsplan har tagits fram som redogör de åtgärder som ska genomföras för att korrigera och förebygga avvikelsen. Åtgärdsplanen ska vara Livsmedelsverket tillhanda senast 31 januari 2017.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

De ekonomiska konsekvenser som uppstår är konsultkostnader för att anpassa nuvarande ärendehanteringssystem, så att uppgifterna om tid kan tas fram på ett enkelt sätt.

Kontorets/förvaltningens förslag till nämnden:

1. Miljönämnden beslutar att överlämna "Åtgärdsplan-livsmedelskontrollen" till Livsmedelsverket

Helena Götherfors

Miljöchef

Beslutet skickas till

Akten

Livsmedelsverket, Box 622, 751 26 Uppsala

Tycker du att beslutet är fel?

Du kan överklaga beslutet. Det måste göras skriftligt.

Överklagan måste komma till miljönämnden senast tre veckor från den dag du fick beslutet. Glöm inte att underteckna din överklagan.

När du skriver och överklagar ska du tala om:

- vilket beslut det är som du överklagar. Ange beslutets diarienummer och datum då beslutet togs.
- varför du anser att beslutet är fel.
- vilken ändring i beslutet som du vill ha.

Skicka eller lämna din överklagan till:

Södertälje kommun, miljönämnden
Campusgatan 26
151 89 Södertälje

Efter att överklagan kommit in bedömer miljönämnden om man ska ompröva beslutet. Om beslutet inte omprövas skickas det för prövning till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Behöver du fler upplysningar om hur man överklagar kan du vända dig till miljökontoret på telefon 08-523 067 00.

2017-01-09
Miljökontoret

PM

Åtgärdsplan – revisionsrapport från Livsmedelsverket

Bakgrund

Livsmedelsverket genomförde den 12 oktober 2016 en revision av Södertälje kommuns livsmedelskontroll med fokus på området vegetabilier. Livsmedelsverket ansåg att miljönämnden har ett omfattande och väl fungerande system för livsmedelskontroll och att nämnden i stort uppfyller lagstiftningens krav på offentlig kontroll. Livsmedelsverket ansåg dock att miljönämnden inte kunde visa hur det säkerställs att alla verksamheter får den kontrolltid som de betalar för.

Avvikelsen (*enl artikel 3 och 10 i förordning (EG) nr 882/2004*) lyder: ”Det fanns brister i myndighetens plan för kontrollen. För vissa av anläggningarna fanns det kontrollskuld från tidigare år. I kontrollplanen framgick det bara att det fanns en kontrollskuld för en viss anläggning, men inte hur stor denna skuld var, det vill säga hur många timmar. Det var oklart om myndigheten säkerställde att alla anläggningar fick den kontrolltid de betalat för.”

Miljönämnden ska redovisa en åtgärdsplan som redogör för när och hur korrigerande och förebyggande åtgärder kommer att vidtas med hänsyn till avvikelsen, senast 31 januari 2017.

Redovisning av kontrolltid – nuläge

I arbetsplanen läggs kontrolltiden ut i antal kontroller som ska genomföras per år och per anläggning. När respektive kontroll är utförd så grönmarkeras den utförda kontrollen i planen. Uppföljning sker regelbundet varje vecka inom livsmedelsgruppen. Dessutom tidsregistreras arbetet i ärendehanteringssystemet Ecos efter varje utförd kontroll. Vi kan få fram den sammanlagda kontrolltiden för varje ärende genom att gå in på respektive ärende. Eftersom varje tillsynsobjekt kan ha flera ärenden årligen kan vi i nuläget inte på ett enkelt sätt få fram den sammanlagda kontrolltiden under året för respektive livsmedelsverksamhet. Detta kan endast göras manuellt.

Vissa år inträffar det att inte samtliga anläggningar har fått kontroll vid årets slut. Då överförs dessa till kommande år och markeras särskilt i arbetsplanen, för att vi ska genomföra dessa kontroller så snabbt som möjligt under det nya året. När vi ser att vi inte hinner alla kontrollobjekt så prioriterar vi alltid de i riskklass 1-5 först och flyttar enbart fram de i riskklass 6-8 och de med få timmar. Året efter får de först den uteblivna kontrollen från tidigare år och

därefter de eventuella kontroller som planerats för innevarande år.

Livsmedelsverket hade här synpunkter på att vi inte skrivit in antalet timmar som vi flyttat över utan enbart att kontrollen flyttats. I och med att det i de flesta fall enbart handlar om 3-4 timmar som flyttas över så har vi ansett att det motsvarar tiden för en kontroll och därmed inte angivit exakt antal timmar i kontrollplanen.

Vi har arbetat utifrån samma princip som Livsmedelsverket presenterade på SKLs miljöchefskonferens i november 2016: *”En professionell kontroll levererar inte timmar till företaget – de utför kontroll för att konsumenterna ska få säker mat och inte bli lurade.”*

Åtgärder

För att komma tillrätta med den avvikelse som Livsmedelsverket meddelat miljönämnden så har följande åtgärder genomförts:

Ärendehanteringssystemet och tidsredovisningen

Miljökontoret har beställt en funktion av systemleverantören Sokigo så att de uppgifter om antalet utförda/levererade kontrolltimmar som matas in i Ecos, kan fås fram sammanställda per livsmedelsobjekt. Åtgärden har ännu inte levererats av Sokigo, men kommer troligtvis inom kort.

Arbetsplanen och överflyttad kontrolltid

I arbetsplanen för 2017 kommer antalet överflyttade kontrolltimmar föras in för de anläggningar där vi inte hann med att göra kontroll. I övrigt innebär det ingen förändring i vårt arbetssätt eller i vår planering.

Området för strategisk utveckling och stöd
Utvärderingsavdelning
Åsa Eneroth

Miljönämnden
Södertälje kommun
151 89 Södertälje

Livsmedelsverkets revision av livsmedelskontrollen i Södertälje kommun inom området vegetabilier

Livsmedelsverket genomförde den 12 oktober 2016 en revision av Södertälje kommuns livsmedelskontroll med fokus på området vegetabilier. Rapporten visar resultatet från revisionen.

Sammanfattning

Myndigheten hade ett omfattande och väl fungerande system för livsmedelskontroll och uppfyller i stort lagstiftningens krav på offentlig kontroll. Dock säkerställdes inte att alla anläggningar fick den kontrolltid de betalat för.

En åtgärdsplan som redogör för när och hur korrigerande och förebyggande åtgärder kommer att vidtas med hänsyn till avvikelsen, önskas **senast den 9 januari 2016**.

Yttrande

Ni har möjlighet att **senast den 9 december 2016** yttra er om uppgifterna i rapporten, dvs. om något är felaktigt. Vänligen ange denna rapports diarienummer (se Dnr överst till höger) i ert yttrande.

Syfte, metod och kriterier

Syftet med revisioner är att granska och utvärdera om kontrollmyndighetens planerade verksamhet och det praktiska genomförandet resulterar i att målen i förordning (EG) nr 882/2004¹ uppfylls. Offentlig kontroll ska genomföras regelbundet och så ofta som det är lämpligt. Den ska vara riskbaserad, ändamålsenlig, rättsäker och ge effekt. Effekten ska vara säkra och korrekt märkta livsmedel.

Vid en revision bedöms om kontrollmyndigheten upptäcker avvikelser och ser till att de åtgärdas, samt om förutsättningarna för detta finns.

Revisioner genomförs även för att ständigt förbättra livsmedelskontrollen.

Revisionerna utförs med stöd av artikel 4.6 i förordning (EG) nr 882/2004, samt i enlighet med Kommissionens beslut 2006/677/EG om fastställande av riktlinjer avseende kriterierna för utförande av revisioner.

Tre huvudfrågor ska besvaras vid revisionen:

1. Finns en planerad verksamhet? (planer, instruktioner, etc.)
2. Följs planen? (hur utförs arbetet i praktiken och vad ger det för resultat)
3. Är den planerade verksamheten och resultatet ändamålsenliga för att uppfylla kraven i förordning EG (nr) 882/2004?

Deltagare

Vid revisionen deltog från Södertälje kommun:

- Patrik Waldenström, ordförande, Miljönämnden
- Helena Götherfors, miljöchef, Miljökontoret
- Mathias Blomqvist, livsmedelsinspektör
- Luis Carvajal, livsmedelsinspektör
- Karin Öyen, livsmedelsinspektör

och från Livsmedelsverket:

- Åsa Eneroth, revisionsledare
- Petra Bergkvist, sakkunnig

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelser om djurhälsa och djurskydd, se www.livsmedelsverket.se

Området för strategisk utveckling och stöd
Utvärderingsavdelningen
Åsa Eneroth

2016-11-16

Dnr 2016/02304
Saknr 4.7

Genomförande

Vid revisionen granskades huvudsakligen följande områden, vilka beskrivs mer utförligt i Livsmedelsverkets Handbok – Revision av lokala kontrollmyndigheters livsmedelskontroll:

- Mål för den offentliga kontrollen
- Organisation
  - Ledning och ansvarfördelning, samt samordning
  - Opartiskhet och intressekonflikt, inklusive jäv
- Befogenheter och resurser
  - Kontrollpersonal
  - Kompetens och utbildning
  - Finansiering
- Utförande av kontrollen
  - Registrering och godkännande av livsmedelsanläggningar, anläggningsförteckning
  - Riskbaserad kontroll - prioritering inom kontrollen
  - Rutiner för utförande av kontroll (*inklusive enhetlighet*)
  - Provtagning och analys
  - Rapportering av kontrollresultat
- Uppföljning och revision
  - Uppföljning
  - Revisioner
- Beredskap

Revisionen bestod av intervjuer och dokumentgranskning på myndigheten samt en skuggkontroll med fokus på vegetabilier och kontrollområdet HACCP, faroanalys med kemiska faror.

Myndigheten hade inför revisionen skickat in ”Kontrollplan för livsmedelskontrollen 2016-2018” där stora delar av deras kontrollsystem fanns beskrivet. Livsmedelskontrollen utfördes av sju inspektörer vid Miljökontoret. Miljökontoret hade en pooltjänst, det vill säga en person som kunde utföra arbetsuppgifter både inom miljö- och livsmedelsområdet, under kortare eller längre tid. Myndigheten funderade på att utöka med ytterligare en pooltjänst.

Kommunens egna kontrollobjekt inom skola, vård och omsorg var organiserade under andra nämnder. Driften var alltså skild ifrån kontrollen.

Kontrollpersonalen deltog i länsmöten, samt hade erfarenhetsutbyte inom Miljösamverkan Stockholm.

Myndigheten hade många egna mål för kontrollen med koppling till de gemensamma målen som återfinns i den nationella planen för kontrollen i livsmedelskedjan.

Området för strategisk utveckling och stöd
Utvärderingsavdelningen
Åsa Eneroth

2016-11-16

Dnr 2016/02304
Saknr 4.7

Skuggkontroll

Kontrollen som utfördes vid en kvarn var föranmäld. Inspektören hade förberett sig genom att bland annat studera tidigare revisionsrapport från företaget, information om kemiska faror på SLVs webbplats, samt stödmaterial i Livsmedelsverkets kontrollprojekt om mykotoxiner.

Under kontrollen var kommunikationen med företaget god och inspektören använde öppna frågor. Inspektören hade god kännedom om de kemiska faror som fanns i den aktuella verksamheten och hade rätt fokus under kontrollen.

Fokus på kontrollen låg på verifiering av företagets hantering av risk för mykotoxiner, samt rutiner för spårning av råvaror med oönskade egenskaper i inköpt svensk spannmål. Revision avseende företagets rutiner gällande tungmetaller hade utförts vid föregående kontrollbesök. Stödmaterial från Livsmedelsverkets kontrollprojekt användes då.

Kontrollen skulle ha blivit mer genomlysande om företagarens uppgifter om certifikat, garantier, analysprotokoll, spårningsrutiner och avvikelshantering hade verifierats.

Kommande kontroller vid företaget kan gärna göras med fokus på kontroll av företagets HACCP för importerad torkad frukt, nötter etc.

Området för strategisk utveckling och stöd
Utvärderingsavdelningen
Åsa Eneroth

2016-11-16

Dnr 2016/02304
Saknr 4.7

Bedömning

Miljönämnden i Södertälje kommun är ansvarig för att kraven på offentlig kontroll i lagstiftningen är uppfyllda.

Lagstiftningen som har använts som underlag och i vissa fall som bedömningsstöd vid revisionen anges i bilaga 2 till det bekräftelsebrev som skickades ut inför revisionen.

Avvikelse, dvs. bristande efterlevnad av lagstiftningen, grundas på iakttagelser. Avvikelse beskrivs under respektive revisionsområde nedan. En kommentar kan ges till avvikelsen eller allmänt inom revisionsområdet. Endast revisionsområden där avvikelse noterats eller där en kommentar ges nämns nedan.

Antalet avvikelser och kommentarer är inte ett mått på myndighetens status.

Opartiskhet och intressekonflikt, inklusive jäv

Artikel 4.2 b och 4.4 i förordning (EG) nr 882/2004

Kommentarer

Fördelningen av kontrollobjekten mellan inspektörerna skedde så att eventuell intressekonflikt undveks, exempelvis vid personlig bekantskap med någon livsmedelsföretagare. Rutin fanns för detta.

Myndigheten hade samarbetsavtal med Salems kommun. Myndigheterna kunde göra kontroller åt varandra, bland annat vid jävssituationer eller eventuell intressekonflikt.

Kontrollpersonal

Artikel 4.2 c i förordning (EG) nr 882/2004

Kommentarer

Behovsutredning gjordes årligen. Det var låg personalomsättning vid myndigheten.

Kompetenskrav och utbildning

Artikel 4.2 c och 6 i förordning (EG) nr 882/2004

Kommentarer

Kompetensinventering hade gjorts med hjälp av ”kompetensrosen”. Inventeringen visade att myndigheten bedömt att de hade kompetens inom alla områden. Det fanns önskemål

Området för strategisk utveckling och stöd
Utvärderingsavdelningen
Åsa Eneroth

2016-11-16

Dnr 2016/02304
Saknr 4.7

om HACCP-utbildning från någon inspektör. Inspektörerna hade deltagit i BTSF-kurser och i Livsmedelsverkets kurser och sökte aktivt själva ny kunskap.

Erfarenhetsutbyte hade skett med Nyköpings kommun genom att en inspektör gjort studiebesök där för att se hur de arbetade med kontroll.

Finansiering

Artikel 26, 27 och 27.9, och bilaga VI till förordning (EG) nr 882/2004

Kommentarer

Timtaxan justerades årligen enligt PKV, indexreglering, med 3,5 procent.

Vid registrering debiterades livsmedelsföretagaren för en och en halvtimmars arbete.

Riskbaserad kontroll - prioritering inom kontrollområdet

Artikel 3, och 10 i förordning (EG) nr 882/2004

Avvikelse 1.

Det fanns bister i myndighetens plan för kontrollen. För vissa av anläggningarna fanns det en kontrollskuld från tidigare år. I kontrollplanen framgick det bara att det fanns en kontrollskuld för en viss anläggning, men in hur stor denna skuld var, det vill säga hur många timmar. Det var oklart om myndigheten säkerställde att alla anläggningar fick den kontrolltid de betalade för.

Kommentarer

Både en 1-årig och 3-årig plan fanns för kontroll av alla anläggningar.

Arbete pågick med att ta fram en 3-årig plan för att täcka alla kontrollområden, först inom restaurangområdet, därefter för övriga branscher.

Uppföljning

Artikel 4.2 a och 8.3 i förordning (EG) nr 882/2004

Kommentarer

Verksamheten följdes löpande upp under året vid så kallade tavelmöten. Kontroll- och verksamhetsplanerna följdes upp av nämnden varje tertial.

Området för strategisk utveckling och stöd
Utvärderingsavdelningen
Åsa Eneroth

2016-11-16

Dnr 2016/02304
Saknr 4.7

Revisioner

Artikel 4.6 i förordning (EG) nr 882/2004

Kommentarer

Myndigheten hade åtgärdat avvikelserna på revisionsområdena Opartiskhet, Provtagning och Beredskap som noterades vid Länsstyrelsens tidigare revision den 11 december 2013.

Beredskap

Artikel 4.2 f och 13 i förordning (EG) nr 882/2004

Kommentarer

Myndigheten hade en krishanteringsplan som omfattade både livsmedel och dricksvatten.

Uppsala den 16 november 2016

Åsa Eneroth
Statsinspektör

Ann Rydin
Teamledare

För kännedom

Ansvarig för revision av lokal livsmedelskontroll vid länsstyrelsen i Stockholms län.